

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
k ö z b e n s ő í t é l e t e

Az ügy száma: Mfv.X.10.151/2020/2.

A tanács tagjai: . Stark Marianna a tanács elnöke
. Hajdu Edit előadó bíró
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

Az alperes:
alperes címe

Az alperes képviselője:
Dr. Sütő Katalin ügyvéd

A per tárgya: hivatásos szolgálati jogviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Fővárosi Törvényszék 5.Kf.650.273/2019/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 50.M.136/2015/107.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 5.Kf.650.273/2019/6. számú rész-, közbenső ítéletének a felperes szolgálati jogviszonya jogellenes megszüntetését megállapító rendelkezését hatályában fenntartja, míg a 2014. március 26-ától 2014. október 10-éig terjedő időszakra előterjesztett jövedelemkiesésből adódó kártérítés és sérelemdíj iránti igény, valamint az ezekhez kapcsolódó költség- és illeték tekintetében az elsőfokú ítélet rendelkezéseit hatályon kívül helyező döntése elleni felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasítja.

A le nem rótt 70.000 (azaz: hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

A közbenső ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2000. április 1-jén létesített hivatásos szolgálati jogviszonyt a büntetés-végrehajtási szervezettel. Alperes jogelődjéhez áthelyezéssel került 2012. február 1-jén, kiemelt főelőadói beosztásba, jogtanári feladatok ellátására. Osztályfőnöki megbízást is kapott, és többször kiváló szakmai értékelésben részesült.
- [2] 2014. február 27-én a V... úti ő.. szállón 19 óra után az ... osztály hallgatói a folyosón, a-es szobában és a folyosó végén lévő főzőhelyiségben hangoskodással ünnepelték a lövészetben való részvételüket. A felperes is mint osztályfőnök jelen volt. A szállón tartózkodók figyelmeztetéseit követően körülbelül 23 óra körül 6-8 fő hallgató és a felperes eltávozott a szállóról.
- [3] 2014. március 5-én dr. Z... T... bv. ezredes és H... K... bv. alezredes arról tájékoztatta a felperest, hogy ezen eseményről több hallgató jelentést írt. A felperes elismerte az ünnepelésen a jelenlétét, azonban visszautasította, hogy ittas állapotban lett volna. Dr. Z... T... bv. ezredes igazgató tájékoztatta a felperest, hogy 2 hét szabadságot engedélyez a számára, és kérte, hogy ez alatt keressen magának máshol munkát. 2014. március 14-én tájékoztatta az igazgató a felperest arról, hogy vele szemben méltatlansági eljárást kezdeményez, és újabb 2 hét szabadságot engedélyezett.
- [4] A felperes 2014. március 25-én pszichiáterhez fordult, és 30 napos betegszabadságra írták ki.
- [5] Miután a felperes a szolgálati jogviszonya közös megegyezéssel történő megszüntetésére az ajánlatot nem fogadta el, 2014. március 31-én kelt határozattal dr. Z... T... bv. ezredes igazgató határozatot hozott vele szemben méltatlansági eljárás elrendeléséről a 2014. február 27-én az ő... szállón történtek miatt. Az indokolás a felperessel szembeni jelentésekből idézett. E határozatot a felperes aláírásával igazoltan írásban átvette. 2014. április 1-től mentesítették a szolgálatteljesítési kötelezettség alól. Majd az alperes 2014. április 8-án a méltatlansági eljárást felfüggesztette figyelemmel arra, hogy a felperes 2014. április 2-ától egészségügyi szabadságot vett igénybe. A méltatlansági eljárásban kijelölt vizsgáló 2014. április 1. és április 8. között tanúmeghallgatásokat foganatosított. 2014. május 26-án kelt határozattal a munkáltató a méltatlansági eljárás folytatásáról rendelkezett. A felperessel a méltatlansági eljárás felfüggesztéséről és annak folytatásáról szóló határozatokat csak szóban közölték, írásban azokat 2014. június 19-én, a méltatlanságot megállapító határozattal egyidejűleg kapta meg.
- [6] A méltatlansági eljárásban a 2014. május 29-ére tervezett meghallgatásáról a felperest május 26-án telefonon értesítették. Az iratismertetésen a felperes nem jelent meg, azt a távollétében tartották meg. A vizsgáló 2014. május 29-én keltezett tájékoztatással felhívta a felperes figyelmét, hogy mivel szabályszerű értesítés ellenére nem jelent meg, írásos védekezését nem terjesztette elő, ügyét a rendelkezésre álló adatok alapján fogják elbírálni, az állományilletékes parancsnok az összefoglaló jelentés és javaslat alapján a vizsgálat befejezésétől számított 15 napon belül fog a méltatlanságról dönten. E tájékoztatást a felperesnek 2014. június 3-án kézbesítették.
- [7] A vizsgáló 2014. június 2-án kelt összefoglaló jelentésében javasolta a felperes hivatásos szolgálatra méltatlanná válásának megállapítását.
- [8] 2014. június 13-ai keltezésű feljegyzésében a vizsgáló rögzítette, hogy a felperest e napon telefonon értesítette, hogy 2014. június 17-én a határozat kihirdetése céljából jelenjen meg. A 2014. június 17-ei feljegyzés szerint a határozat kihirdetése a felperes távolmaradása miatt meghíúsult.
- [9] A felperes 2014. június 16-án kelt vizsgálóhoz írt levelében kérte a jelentések kézbesítés szabályainak megfelelő megküldését a részére, valamint a személyes meghallgatására történő szabályszerű idézését.
- [10] A felperes meghallgatására a méltatlansági eljárásban nem került sor, észrevételt, bizonyítási indítványt az eljárás befejezése előtt nem terjesztett elő.
- [11] A 2014. június 17-én keltezett határozatával az igazgató megállapította, hogy a felperes a hivatásos szolgálatra méltatlanná vált a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (továbbiakban: Hszt.) 56. § (2) bekezdés e) pontja

alapján. Az indokolás szerint a felperes a hallgatók által vásárolt sört fogyasztotta, és mindenkivel tegeződött 2014. február 27-én az ő... szállón. Hangoskodásuk miatt a szálló lakói többször szóltak a folyosón tartózkodóknak, így a felperesnek is. Az italozást körülbelül 23 óra után a felperes több hallgatóval egy közeli kocsmában folytatta. A határozat szerint a felperes szolgálaton kívüli cselekménye alkalmas volt arra, hogy az intézmény működésébe vetett közbizalmat, illetve a hivatásos állomány tekintélyét - ideértve az oktatás szereplőjébe, a tanárba vetett bizalmat, hitelességet, befolyástól mentességet és megbecsülést - súlyosan veszélyeztesse.

- [12] Felperes a méltatlanság megállapításáról szóló határozattal szemben 2014. június 19-én szolgálati panaszt terjesztett elő. Alperes 2014. július 11-én tájékoztatta a felperest, hogy a döntéssel szemben önálló jogorvoslatnak nincs helye. A jogviszony méltatlanságra alapított felmentéssel történő megszüntetéséről rendelkező állományparanccsal szemben élhet jogorvoslattal.
- [13] A felperes 2014. április 2-ától fennálló tartós egészségügyi szabadságára tekintettel felülvizsgálati eljárást kezdeményezett. 2014. október 9-én a felülvizsgáló orvosi bizottság megállapította, hogy a felperes beosztásában hivatásos szolgálatra alkalmas.
- [14] 2014. október 10-én tartott személyügyi megbeszélésen tájékoztatták a felperest arról, hogy a ... parancsában 2014. október 10-ei hatállyal a felperes szolgálati jogviszonyát felmentéssel megszüntette szolgálatra méltatlanná válása miatt a Hszt. 56. § (1) bekezdés ed) pontja alapján.
- [15] A felperes felmentéssel szembeni szolgálati panaszának a ... O... Parancsnoka nem adott helyt, és az ügyre vonatkozó iratokat a Hszt. 194. § (3) bekezdés alapján a belügyminiszterhez felterjesztette, aki határozatával a szolgálati panaszt elutasította.
- [16] A Fővárosi Ítéltábla 6.Kbf.40/2015/7. számú ítéletében jogerősen megállapította, hogy az alperes igazgatója dr. Z... T... bv. ezredes a Btk. 441. § (1) bekezdése értelmében bűnös szolgálati visszaélés büntetében. A büntető bíróság az igazgató 2014. március 5-e és 2014. március 31-e között a felperessel szemben indított méltatlansági eljárás elrendelését megelőző időszakban, a vele szemben kifejtett magatartását értékelte.

A felperes keresete alperes ellenkérelme

- [17] Felperes keresetében a jogviszonya jogellenes megszüntetésével összefüggésben elmaradt illetmény, átalány-kártérítés, végkielégítés, ruhapénz, étkezési utalvány és cafeteria megfizetését kérte. 2014. március 25-e és 2014. október 10-e között keletkezett elmaradt jövedelem megtérítését arra hivatkozással kérte, hogy a vele szemben tanúsított alperesi magatartás miatt keletkezett pszichés egészségromlása, és ezért kényszerült egészségügyi szabadságra, amely miatt őt keresetvesztés érte. A felperes több irányú személyiségi jogsértésre alapítva 2.000.000 forint sérelemdíjat is igényelt, emellett az ügygel összefüggésben felmerült jogi képvisellel összefüggő költségei megfizetését is kérte.
- [18] A felperes hivatkozása szerint az alperes megsértette a méltatlansági eljárásra irányadó jogszabályi előírások, és megalapozatlan döntést is hozott a méltatlanság megállapításával, majd az erre alapított felmentéssel, amely így jogellenes.
- [19] Alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és a másodfokú határozat

- [20] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 50.M.136/2015/107. számú ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest az alperes javára perköltség megfizetésére megállapítva, hogy az állam által előlegezett tanúdíjat és illetéket az állam viseli.

- [21] Hivatkozással a Hszt. 56. § - 58. §, 131. §, 149/B. § rendelkezéseire, valamint a 149/C. § (3) bekezdésére megállapította, hogy az alperes intézkedései, határozatai eljárásjogi és tartalmi szempontból is jogszerűek. A méltatlansági eljárás megindítását megelőzően a felettes által tanúsított - büntetőeljárás tárgyává tett - magatartás a méltatlanság megállapítására, illetve a felperes jogviszonyának megszüntetésére érdemi hatással nem volt. Önmagában az eljárás megindításának késedelme sem tette azt jogellenessé, hiszen a késedelmet további vizsgálódások okozták, és az eljárás megindítására még az elévülési időn belül sor került. Az alperes a méltatlansági eljárást nem a felperes egészségügyi szabadsága alatt indította, mivel a felperes 2014. március 31-én szolgálatban volt. Jogszerűen járt el az alperes akkor, amikor a korábban felfüggesztett eljárást még az egészségügyi szabadság fennállása alatt folytatta, hiszen fennállt annak alapos gyanúja, hogy a felperes magatartása szolgálati jogviszonya megszüntetéséhez fog vezetni. Az elsőfokú bíróság szerint az alperes a méltatlansági eljárás lefolytatásakor egyéb súlyos eljárási hibát nem vétett, és a felmentés közlése is a jogszabályoknak megfelelően történt, hiszen a méltatlanság miatt közölt felmentés esetén az alperesnek az egészségügyi szabadsággal kapcsolatos felmentési tilalomra nem kellett tekintettel lennie.
- [22] Alperes a méltatlanság megállapítása során a tényállás tisztázására irányuló kötelezettségének eleget tett. A cselekmény tárgyi súlyát és erkölcsi megítélését döntésében helyesen értékelte, a szükséges körülményeket figyelembe vette. Okszerű a következtetése, miszerint a felperes a terhére rótt szolgálaton kívüli cselekmény miatt a hivatásos szolgálatra méltatlanná vált, hiszen bizonyította, hogy 2014. február 27-én a hallgatókkal együtt italozott, viselkedése zavaró volt az őri szállón lakók számára. A felperes a hallgatóival a szállón és esetenként a tanórákon is tegező viszonyban kommunikált. Ezen magatartásai összeegyeztethetetlenek a jogviszonyra irányt mutató jogszabályokkal, az Etikai Kódexszel és a pedagógus hivatás szakmai szabályaival. A hivatásos állomány tagjának ugyanis minden élethelyzetben tudatában kell lennie annak, hogy személyén keresztül ítélik meg az általa képviselt szervezetet. Ennek ellenére a felperes súlyosan veszélyeztette felrótt magatartásával a fegyveres szervbe vetett közbizalmat, a hivatás megbecsülését, így a méltatlanságáról hozott döntés, valamint az erre alapított felmentés jogszerű volt.
- [23] Az alperes és a felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 5.Kf.650.273/2019/6. számú rész-, közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a jogviszony megszüntetés jogszerűségét érintő kereset tekintetében a jogalapra nézve megváltoztatta. Megállapította, hogy a B...-v... O... Parancsnokának 2014. október 10-én kelt 30.500-1/867. számú parancsa jogellenesen szüntette meg a felperes szolgálati jogviszonyát, a felperes szolgálati jogviszonya a rész-, közbenső ítélet jogerőre emelkedése napján - 2019. október 24-én - szűnik meg a törvény rendelkezése szerint közös megegyezéssel. A jogellenes megszüntetésre alapított valamennyi kereseti jogcím tekintetében a követelés összegére nézve - a kapcsolódó illetékre és perkoltságra is kiterjedően - a tárgyalás folytatását rendelte el. Az egyéb kereseti kérelmek - a 2014. március 25. - 2014. október 10. közötti időszakra előterjesztett jövedelemkiesésből adódó kártérítés, a személyiségi jogsértésre alapított sérelemdíj, valamint az ezekhez kapcsolódó költségek és illeték vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.
- [24] A hatályon kívül helyezett rendelkezések vonatkozásában a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 213. § (1) bekezdésének a megsértése alapján rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság az egészségügyi szabadság alatti keresetvesztés és a sérelemdíj vonatkozásában úgy utasította el a felperes keresetét, hogy erre a szükséges bizonyítást nem folytatta le, az igény elbírálásával kapcsolatosan kioktatást a bizonyításra nem adott, és ítélete jogi érvelést ezen igényekkel összefüggésben nem tartalmazott. Ezen lényeges eljárási szabálysértésekre tekintettel a Pp. 252. § (2) bekezdés alapján helyezte hatályon kívül az elsőfokú ítéletet e rendelkezések vonatkozásában.

- [25] A jogviszony jogellenes megszüntetésével összefüggésben - a tényállást a rendelkezésre álló adatok alapján kiegészítve - vizsgálta a felperesnek az alperes méltatlansági eljárással szemben felhozott formai kifogásait.
- [26] Álláspontja szerint helyesen értékelte az elsőfokú bíróság, hogy az eljárás megindításával kapcsolatos esetleges szabálytalanságok a méltatlansági eljárás jogszerűségét nem érintették a Hszt. 122. §-a és a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai fegyelmi szabályzatáról szóló 11/2006. (III. 14.) BM rendelet (továbbiakban: fegyelmi szabályzat) 11. §-a alapján.
- [27] A törvényszék jogsértőnek ítélte azonban a méltatlansági eljárás felfüggesztéséről, illetve annak folytatásáról hozott döntést és annak közlését is hivatkozással a Hszt. 131. § (1) bekezdésére, 7. §-ára, a fegyelmi szabályzat 20., 24. §-ára, a Hszt. 135. §-ára. A méltatlansági eljárás indokolatlan felfüggesztése, így az eljárás felesleges elhúzódása sértette a felperes határidőkhöz fűződő garanciális eljárási jogait. A felfüggesztés eredményeképpen ugyanis az eljárás az előírt 15 nap helyett több mint 2 hónapig tartott, miközben az alperes számára a döntése meghozatalához később alapul szolgáló információk április 8-án már teljes körűen rendelkezésre álltak.
- [28] Az eljárás felfüggesztéséről, majd folytatásáról szóló szóbeli közlés, illetve a határozat meghozatalát követően történő kézbesítés nem minősül közlésnek, és sértette a felperes garanciális jogait, mert nem tudta eljárási jogait a határozatokkal kapcsolatban gyakorolni, a határozatok tartalmát a teljesség igényével nem ismerte meg, és nem volt biztosított a jogorvoslat megfelelő igénybevétele.
- [29] A másodfokú bíróság jogellenesnek ítélte az alperes méltatlansági eljárás során folytatott kézbesítési gyakorlatát is. Szóbeli értesítésnek ugyanis csak szűk körben van helye. Az csak akkor minősül hatályosnak, ha az értesített az adott eseményen megjelenik, és írásban nyilatkozik arról, hogy a szóbeli értesítést megfelelőnek találta. Ennek hiányában az értesítés hatálytalan, és az érintett eseményre új határnapot kell kitűzni (Hszt. 7. §, 135. §, fegyelmi szabályzat 20. § és 24. §).
- [30] A személyes meghallgatására és az iratismertetésre kitűzött időpontokról a felperes értesítése szóbeli volt. Ennek írásbeli jóváhagyása a felperes részéről nem történt meg, ezért e szóbeli értesítést nem tekinthette volna jogszerűen hatályosnak az alperes. Szabályszerű értesítés hiányában a felperes részére nem volt biztosítva az eljárásban jogainak megfelelő gyakorlása. Nem lehet jogszerű egy méltatlansági határozat, ami olyan eljáráson alapul, amelyben szabályszerűen az eljárás alá vont részére nem biztosítottak lehetőséget arra, hogy az ügyében keletkezett iratokat megismerhesse, azokra észrevételt tegyen, a megismert iratok fényében bizonyítási indítvánnyal éljen, és az üggyel kapcsolatos saját álláspontját előadhassa. Szabályszerű idézés hiányában az iratismertetés sem lett volna megtartható, és a vizsgálóbiztos nem dönthetett volna úgy, hogy a felperes meghallgatását mellőzi, észrevételeinek, bizonyítási indítványának bevétele nélkül zárja le a vizsgálatot.
- [31] Eljárási szabályszegést követett el az alperes akkor is, amikor a méltatlanságot megállapító határozat 2014. június 17-ei meghozatalát követő 5. napon belül az állományilletékes parancsnok nem intézkedett a felperes jogviszonyának megszüntetéséről annak ellenére, hogy a Hszt. 58. § (2) bekezdés alapján az egészségügyi szabadság fennállása nem képezi akadályát a méltatlanná vált személy jogviszonya megszüntetésének. A felperessel 2014. június 19-én a méltatlanságot megállapító határozatot közölték, mellyel szemben önálló jogorvoslattal nem élhetett, emellett bizonytalan jogi helyzetbe került jogviszonya 2014. október 10-ei megszüntetéséig.
- [32] Az eljárás alá vont felperes védekezéshez való garanciális jogait sértette, hogy az eljárásban született határozatokat részére szabályosan nem kézbesítették, az eljárás felfüggesztésének illetve ezt követően az eljárás folytatásának tényét szabályszerűen a tudomására nem hozták, az eljárást egészségügyi szabadsága alatt vele szemben zavartalanul folytatták anélkül, hogy annak törvényes feltétele egyértelműen megállapíthatóan fennállt volna. A vizsgálatot úgy zárták le, hogy az iratismertetésről szabályosan nem értesítették, saját álláspontjának, bizonyítási indítványának előadására szabályszerűen nem hívták fel, végül a méltatlanság megállapításáról szóló döntés

megtámadását lehetővé tévő határozatot, a felmentését a jogszabályban előírtakhoz képest csak több hónapos késéssel közölték vele. Ezen eljárási szabálytalanságok egyenként, önmagukban is elegendőek lennének annak megállapításához, hogy a felperes méltatlansági eljárásban jogaival megfelelően nem élhetett. Védekezési jogának gyakorlásában erősen korlátozva volt. Mindezek alapján a törvényszék megállapította, hogy a méltatlanságot megállapító határozat formai okból jogellenes, ezért a felperessel szemben erre alapítottan meghozott felmentésről szóló parancs is jogellenes.

Az alperes felülvizsgálati kérelme, felperes ellenkérelme

- [33] Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős rész-, közbenső ítélet hatályon kívül helyezésével a valamennyi kereseti kérelmet elutasító elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.
- [34] Álláspontja szerint a jogerős döntés a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltakat sérti, mert az alperes korábbi igazgatójával szemben folyamatban volt büntető eljárás iratait figyelmen kívül hagyta, és nem értékelte a felperesnek a méltatlansági eljárás során tanúsított magatartását sem.
- [35] Az alperes arra tekintettel, hogy a méltatlan cselekménnyel összefüggésben meghallgatott tanulók többsége 2014. április 18-áig, tanulmányaik befejezéséig tartózkodott az intézményben, a tényállás tisztázása érdekében nem függesztette fel a már elrendelt méltatlansági eljárást. Mivel a beszerzett bizonyítékok alapján a későbbiekben a méltatlanság megállapítására és a jogviszony megszüntetésére sor került, így az eljárás folytatásának 2014. május 26-ai elrendelésére is jogszerű volt. A Hszt. 131. § (1) bekezdése az eljárás folytatását csak lehetővé teszi, de nem kötelezővé. Az eljárást akkor sem kötelező folytatni, ha előreláthatólag a szolgálati viszony megszüntetése szükséges, így nyilvánvalóan ehhez az eljárás alá vontnak garanciális eljárási joga sem fűződhet. A méltatlansági eljárásra irányadó 15 napos határidőbe a felfüggesztés időtartama nem számít bele. A méltatlansági eljárás nem 2 hónapig, hanem 2014. március 31. - április 8. és 2014. május 26. - június 17. között zajlott. A Hszt. 149/B. § (2) bekezdése értelmében a felfüggesztés Hszt. 131. §-a szerinti szabályai a méltatlansági eljárásra is irányadók, vagyis nincs olyan objektív 15 napos határidő, amelynek betartását alperes elmulasztotta volna (...).
- [36] Az eljárás felfüggesztéséről, majd folytatásáról szóló határozat közlésével kapcsolatban megalapozatlanul hivatkozott a törvényszék a Hszt. 7. § (3) bekezdésére, mert ezen határozatok írásba foglalására nincs kötelező jogszabályi előírás. Az eljárás felfüggesztésével, illetve folytatásával szemben önálló jogorvoslati lehetőség nem biztosított, a felfüggesztésről, illetve folytatásról szóló intézkedés címzettje nem az eljárás alá vont személy, így a felperes garanciális jogai ezzel összefüggésben sem sérültek (...).
- [37] A személyes meghallgatás és iratismertetés időpontjára történő értesítés szabályszerűségével összefüggésben elmulasztotta a törvényszék értékelni a felperes méltatlansági eljárás során tanúsított magatartását, ugyanis mindvégig tudatosan viselkedett, az alperes igazgatójával szemben feljelentést tett, eljárási jogaival tisztában volt, illetve azokat a Hszt. 5. § (1) bekezdésébe ütközően rendeltetésellenes gyakorolta. A méltatlanság megállapításáról szóló határozattal szemben panaszt terjesztett elő, eljárási jogainak sérelmét állítva; a személyes meghallgatásról és az azt követő iratismertetésről szóbeli tájékoztatása ellenére nem jelent meg, semmilyen indítványt nem terjesztett elő. Eljárási jogairól szóló, általa elismerten átvett 2014. május 29-ei tájékoztatást követően sem élt bizonyítási indítvánnyal, majd a határozathirdetésről is távol maradt 2014. június 17-én szóbeli értesítése ellenére (...).
- [38] Téves a másodfokú bíróság megállapítása, hogy a felperes állományilletékes parancsnoka a jogviszony megszüntetése iránt nem intézkedett a Hszt. 149/C. § (2) bekezdése szerinti határidőben. A Hszt. 2. § b) pontja szerint állományilletékes parancsnoka a felperesnek az alperes igazgatója volt, míg a jogviszony megszüntetéséről a Hszt. 126. § (3) bekezdés alapján a ... O... Parancsnoka volt

jogosult dönteni. Az állományilletékes parancsnok a méltatlanság megállapításáról szóló 2014. június 17-én kelt határozatot 2014. június 19-én felterjesztette a ... Sz... és Sz... Főosztályához a jogviszony megszüntetéséről szóló javaslattal együtt (...).

- [39] Nem állapítható meg tehát, hogy az eljárási hibák felperes tisztességes eljáráshoz való jogát érdemben, a méltatlanság kérdésében hozott döntés jogszerűségét érintve sértették volna, ugyanakkor a felperes a szolgálati jogviszonyhoz és a tanári pályához kirívóan méltatlan magatartása a bizonyítékok alapján megállapítható.
- [40] A jogviszony megszüntetésének jogellenességétől függetlenül előterjesztett kereseti kérelmekkel összefüggésben az első fokon eljáró bíróság a törvényszék megállapításaival ellentétben a kioktatási kötelezettségének eleget tett, ezzel összefüggésben a bizonyítást is lefolytatta, így ezen kereseti kérelmek körében döntés további bizonyítási eljárás nélkül is hozható (...).
- [41] Felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős rész-, közbenső ítélet hatályában való fenntartására irányult. Álláspontja szerint az alperes a perben nem tudta bizonyítani, hogy jogszerű döntést hozott, és eljárása nem sértette garanciális jogait. Hangsúlyozta, hogy a keresetvesztés és a sérelemdíj vonatkozásában az elsőfokú bíróság nem hozott indokolt döntést, így az eljárás megismétlése szükséges.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [42] A felülvizsgálati kérelem megalapozatlan.
- [43] A Pp. 270. § (2) bekezdése szerint felülvizsgálati kérelem jogerős ítélet, és az ügy érdemében hozott jogerős végzés, illetve a (3) bekezdésben megjelölt végzések ellen terjeszthető elő. A következetes ítélkezési gyakorlat alapján a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróság határozatát hatályon kívül helyező és az elsőfokú bíróságot az eljárás folytatására és új határozat hozatalára utasító végzése nem tekinthető az ügy érdemében hozott jogerős végzésnek (BH.1996.43). Nem támadható ugyanígy felülvizsgálati kérelemmel a jogerős részítéletnek az elsőfokú ítélet részbeni hatályon kívül helyezésére vonatkozó rendelkezése sem (BH.2008.334). Ezért az alperes felülvizsgálati kérelmének a keresetvesztéssel összefüggő kártérítés és sérelemdíj iránti keresetekkel összefüggő elsőfokú döntés hatályon kívül helyezéséről hozott jogerős rész-, közbenső ítéleti rendelkezésekkel szembeni kérelmeit hivatalból elutasította a Pp. 273. § (2) bekezdés a) pontja alapján (...).
- [44] A Hszt. 131. § (1) bekezdés szerint a fegyelmi eljárást fel kell függeszteni, ha az eljárás alá vont személy tartós távolléte, illetve egészségi állapota miatt védekezését előterjeszteni nem tudja, eljárási jogait nem gyakorolhatja. A fegyelmi eljárást a távolléte, illetve akadályoztatása időtartamára kell felfüggeszteni, ha azonban előreláthatólag a szolgálati viszony megszüntetése vagy lefokozás fenyegetése szükséges, a fegyelmi eljárást folytatni lehet. A (3) bekezdés szerint a fegyelmi eljárás felfüggesztésének ideje nem számít be a fegyelmi eljárás lefolytatására nyitva álló időtartamba és az elévülési időbe.
- [45] E rendelkezések alapján a méltatlansági eljárásra is irányadóan az eljárás felfüggesztéséről szóló rendelkezés az eljárás alá vont védekezési lehetőségének biztosítását szolgálja. A perbeli esetben a felfüggesztés időtartama rövidebb volt, mint a felperes egészségi okból való távolléte, és az elrendelését megelőzően, valamint a folytatás elrendelését követően is történek eljárási cselekmények. A felperes védekezéshez való jogát azonban nem az eljárás felfüggesztéséről hozott rendelkezések sértették, hanem az eljárási cselekményeken való részvétele nem biztosítása, az eljárási cselekményeken szerzett adatok, keletkezett iratok ismertetésének elmaradása. Ezért a méltatlansági eljárás felfüggesztésének elrendeléséről és folytatásáról szóló határozatok meghozatala során elkövetett szabálysértések nem minősülnek lényeges eljárási szabálysértésnek (...).

- [46] Az alperes alappal hivatkozott arra, hogy a Hszt. 7. § (3) bekezdése, illetve (2) bekezdése alapján jogszabályi rendelkezés hiányában a méltatlansági eljárás felfüggesztéséről és folytatásáról szóló intézkedés írásba foglalása nem volt kötelező. Az alperes azonban írásban hozta meg az erről szóló határozatot, így az a Hszt. 7. § (3) bekezdése alapján akkor tekinthető közöltnek, ha azt a hivatásos állomány tagjának vagy átvételre jogosult személynek kézbesítették, erre azonban a peradatok alapján e két határozat esetében csak 2014. június 19-én került sor. Arra pedig nincs adat, hogy e határozatokat szóban közölték volna a felperessel. Tekintettel azonban arra, hogy a méltatlansági eljárás lefolytatásával kapcsolatosan önálló jogorvoslatnak nincs helye, így ezen eljárási szabálysértés sem hatott ki a méltatlanságról hozott érdemi döntésre. Az, hogy a bizonyítékok, adatok beszerzése a felfüggesztés időtartamára szünetelt - mivel a felfüggesztés tartama a Hszt. 131. § (3) bekezdés folytán nem számít be a lefolytatásra nyitva álló időtartamba és az elévülési időbe, és mivel adott esetben a felperessel szemben akár 2014. október 9-éig is felfüggeszthető lett volna (a felperes érvelése alapján) a méltatlansági eljárás - nem minősül lényeges eljárási szabálysértésnek (....).
- [47] Az alperes megalapozottan hivatkozott a Hszt. 149/C. § (2) bekezdésének a megsértésére. A Hszt. 2. § b) pontja szerint felperes esetében az állományilletékes parancsnok az alperes igazgatója volt, aki a méltatlanság megállapításáról szóló 2014. június 17-én kelt határozatot 2014. június 19-én terjesztette fel a Hszt. 126. § (3) bekezdés alapján a jogviszony megszüntetéséről szóló határozat meghozatalára hatáskörrel rendelkező országos parancsnokhoz a ... Sz... és Sz... Főosztálya útján a jogviszony megszüntetéséről szóló javaslattal együtt (.... és számú irat). A Hszt. 149/C. § (2) bekezdése az állományilletékes parancsnoknak a szolgálati viszony 56. § (2) bekezdés e) pontja szerinti megszüntetés érdekében történő intézkedésre biztosít 5 napos határidőt, nem pedig az intézkedés megtételére. Az állományilletékes parancsnok részéről ez a felterjesztéssel megtörtént. Az, hogy a felterjesztés 2014. június 19-ei megtörténtét követően a határozatot a felperesnek 2014. október 10-én kézbesítették, a felmentő intézkedés jogszerűségét nem érinti (....).
- [48] Megalapozatlanul hivatkozott azonban az alperes a Hszt. 5. § (1) bekezdése folytán a felperes személyes meghallgatására és az iratismertetésre vonatkozó értesítés jogszerűségére.
- [49] A fegyelmi szabályzat 18. § (1) bekezdése írja elő, hogy a vizsgáló az eljárás alá vontat és képviselőjét a tervezett eljárási cselekmény helyéről és idejéről írásban köteles értesíteni. A (2) bekezdés a szóbeli értesítés hatálytalanságát állapítja meg abban az esetben, ha a szóbeli értesítés elfogadásáról az érintett írásban az eljárási cselekmény megkezdése előtt nem nyilatkozik, vagy e nyilatkozata a meghallgatási jegyzőkönyvben nem szerepel. Alperes feljegyzést készített a felperes május 29-ei meghallgatására és iratismertetésre vonatkozó szóbeli értesítéséről. Nincs azonban írásbeli nyilatkozat felperestől arról, hogy ezt a közlést a elfogadta volna.
- [50] A fegyelmi szabályzat 18. § (2) bekezdése maga rendelkezik arról, hogy a szóbeli értesítést hatálytalannak kell tekinteni, ha az érintett annak elfogadásáról írásban nem nyilatkozik. Függetlenül tehát attól, hogy a felperest szóban értesítették a személy meghallgatás, a iratismertetés időpontjáról és arról, hogy tájékoztatták, miszerint távolléte az eljárás befejezésének, az iratismertetésnek nem akadálya, értesítése nem minősült szabályszerűnek. Ezért nem jogsértő a törvényszék következtetése arról, hogy ezen felperest érintő eljárási cselekményekről történő szabályszerű értesítés hiánya miatt nem volt biztosítva a részére az eljárásban jogainak megfelelő gyakorlása. Nem biztosítottak ugyanis szabályszerűen neki lehetőséget arra, hogy az ügyében keletkezett iratokat megismerhesse, azokra észrevételt tegyen, és ezek ismeretében terjesszen elő bizonyítási indítványt, illetve adja elő az ügygel kapcsolatos saját álláspontját. A felperes tehát nem élhetett a védekezéshez való e jogaival. Ezen eljárási szabálysértés olyan lényeges, a méltatlanságról hozott döntés érdemére kiható, amely megalapozatlanná teszi a munkáltató határozatát felperes szolgálatra való méltatlanságáról. Erre tekintettel az erre alapított szolgálati jogviszonyt megszüntető felmentés is jogellenes (...).

- [51] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős rész-, közbenső ítéletnek a felmentési parancs jogellenességét megállapító rendelkezését hatályában fenntartotta a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján.

Záró rész

- [52] A felülvizsgálati eljárásban pernyertes felperesnek igazolt költsége nem merült fel, így erről a határozathozatalt a Kúria a Pp. 79. § (1) bekezdés alapján mellőzte.
- [53] A jogalap kérdésében hozott döntés vonatkozásában a felülvizsgálati eljárási illetéket az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján illetékmentes alperes helyett az állam viseli, míg a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasítása az Itv. 57.§ (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes.
- [54] A felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Pp. 274. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [55] A közbenső ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2021. január 6.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró